

Samorządy przyjazne edukacji

RANKING 2022

Sytuacja w edukacji

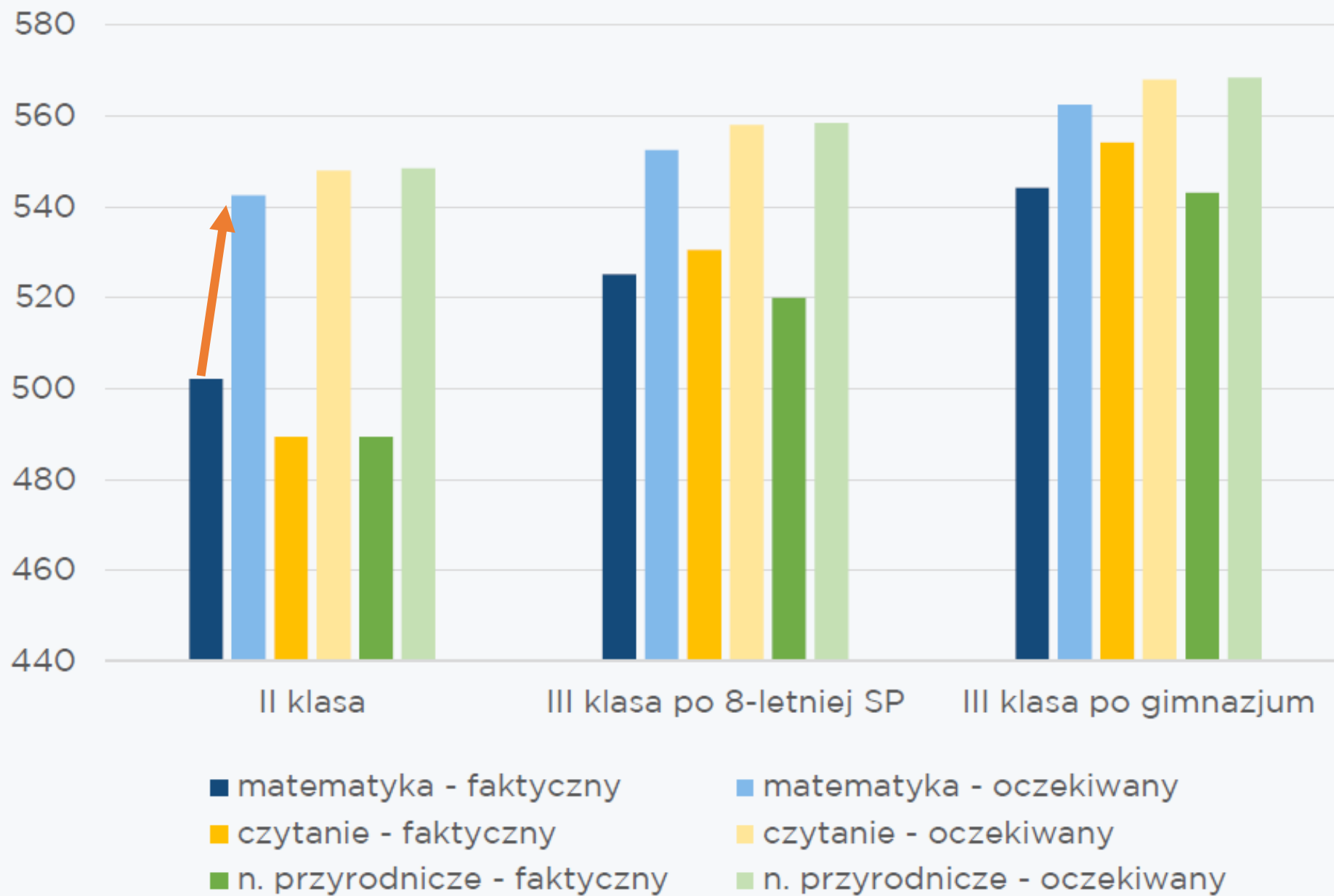
- **Pandemia pozostawiła trwałe ślady edukacji. Dzieci uczące się zdalnie ucierpiały zarówno pod względem psychologicznym jak i osiągnięć edukacyjnych.**
- Aby skutecznie zaadresować powstałe problemy konieczny jest precyzyjny.
- Zdalne nauczanie, likwidacja gimnazjów, zmiany programowe, a także kryzys związanymi z reorganizacją szkół i odejściami nauczycieli mogły mieć wpływ na wyniki uczniów. Pomiar wpływu tych efektów wymaga oparcia się o rzetelne badania na reprezentatywnych, losowo dobranych próbach uczniów w oparciu o standaryzowane narzędzia testowe.
- **Egzaminy zewnętrzne ani liczne incydentalne ankiety nie pozwalają zmierzyć luki edukacyjnej. Badanie TICKS (Test for International Comparisons of Knowledge and Skills) jest jedynym przeprowadzonym dotychczas, po pandemii, standaryzowanym do skali PISA badaniem w Polsce.**

Czy poziom uczniów uległ zmianie?

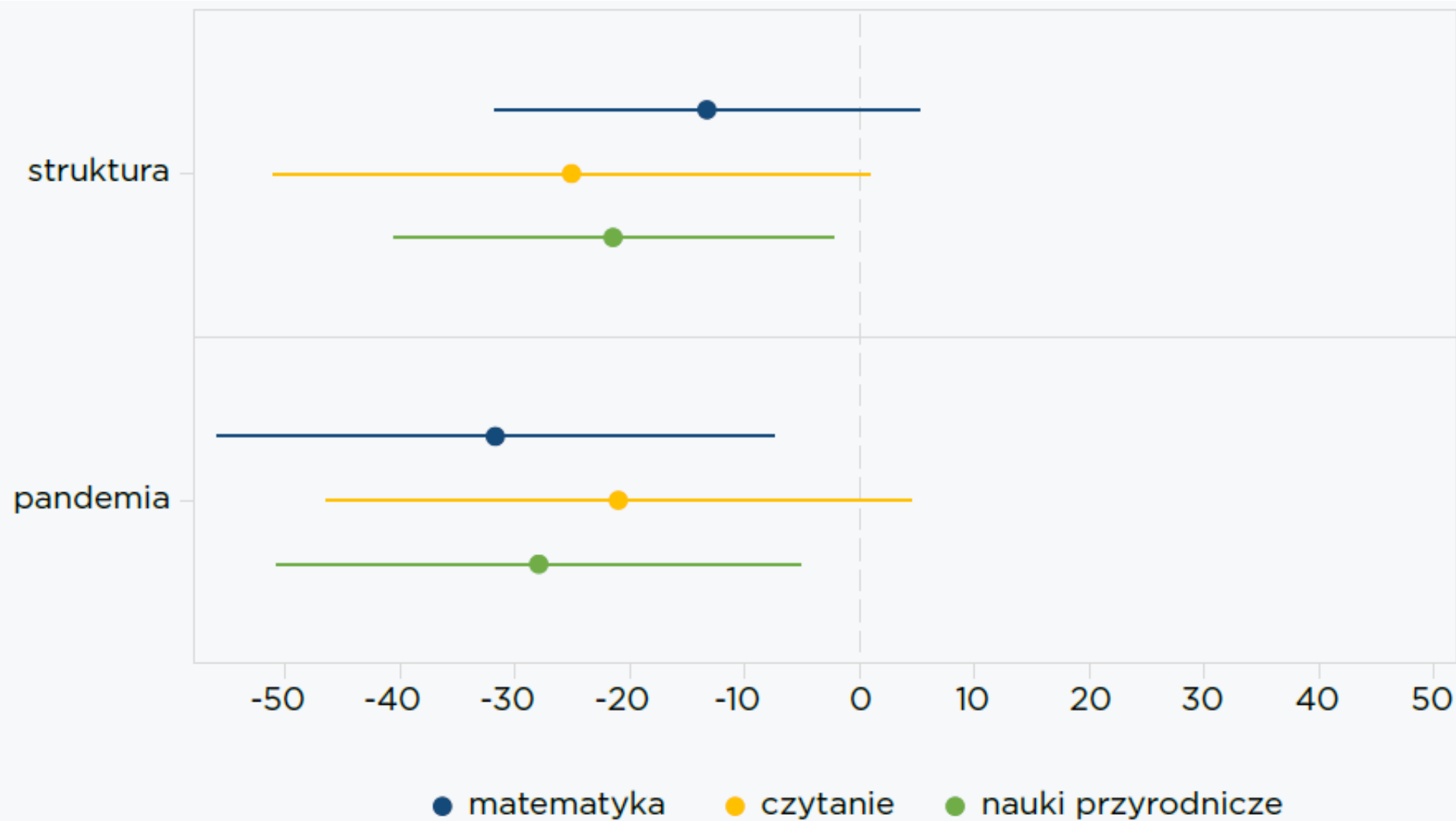
- Brakuje badań, które pozwalają monitorować wyniki uczniów
 - **Egzaminy zewnętrzne zmieniają się co roku i nie można na ich podstawie wnioskować o zmianach w umiejętnościach uczniów**
 - **Badania międzynarodowe**, w tym PISA, zostały **przełożone** ze względu na pandemię
 - **Wiele badań opinii**, większość na niereprezentatywnych próbach, ale brakuje badań umiejętności
- Czy uczniowie szkół średnich mają podobnie wysokie wyniki jak gimnazjaliści?
 - Zmiany w programach nauczania
 - Zawieszenie egzaminów z nauk przyrodniczych
 - Zamieszanie związane z reorganizacją
 - Masowe odejścia z zawodu i wakaty nauczycieli nauk przyrodniczych i matematyki

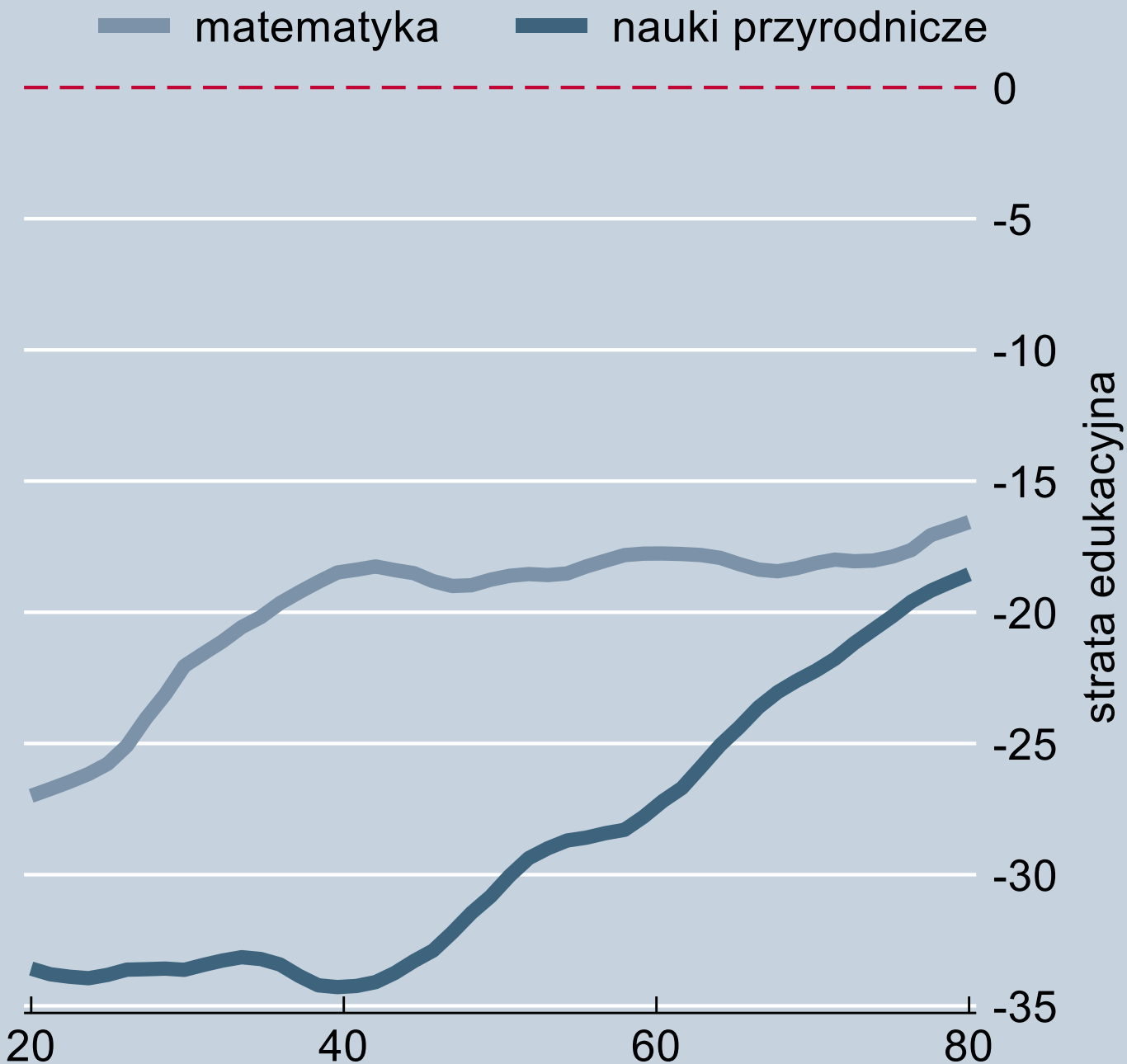

WYKRES 1. FAKTYCZNE I OCZEKIWANE WYNIKI WARSZAWSKICH UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH W BADANIU TICKS

WYKRES 2.
OSZACOWANIA
WPŁYWU NAUCZANIA
W PANDEMII
ORAZ ZMIAN
STRUKTURALNYCH
W OŚWIACIE NA
WYNIKI UCZNIÓW
SZKÓŁ ŚREDNICH
Z 2021 ROKU.

Straty edukacyjne związane z nauczaniem w pandemii są większe wśród najłabszych uczniów

- W matematyce najłabsi uczniowie stracili ok. 25 punktów a najlepsi ok. 15 punktów
- W naukach przyrodniczych najłabsi stracili aż 35 punktów, przeciętni uczniowie ok. 30 punktów, a najlepsi „jedynie” kilkanaście punktów

1

RZETELNA DIAGNOZA

która wskaże wielkość i strukturę luki edukacyjnej; Badanie ogólnopolskie byłoby najlepszym rozwiązaniem, lecz taką diagnozę można przeprowadzić również na poziomie lokalnym, relatywnie niewielkim kosztem.

2

LECZENIE

przemyślane i skrojone na miarę potrzeb programy naprawcze oparte na wiedzy płynącej z badań naukowych, w których znajdziemy recepty na skuteczne adresowanie luki edukacyjnej.

3

PROFILAKTYKA I MONITORING

Wypracowanie stabilnych rozwiązań hybrydowych, które w stabilny sposób będą wspierały jakość edukacji w przyszłości, niezależnie od jej trybu. W planie długoterminowym nie może też zabraknąć rzetelnego systemu monitoringu osiągnięć oraz programów nakierowanych na trwałe minimalizowanie nierówności w dostępie do skutecznie edukacji.

Kroki do wyjścia z kryzysu

T.Gajderowicz
M.Jakubowski

Metody i źródła danych rankingu

- Kluczowym założeniem przyjętym przy tworzeniu rankingu jest jego przejrzystość i możliwość odtworzenia końcowych wyników.
- Ranking opiera się o przekazane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną wyniki egzaminu ósmoklasisty oraz ogólnodostępne dane Głównego Urzędu Statystycznego.
- **Ranking ma trzy składowe służące ocenie tego jak samorzady wspierają najśłabszych uczniów i jakie są efekty działań ograniczających edukacyjne nierówności.**
- **Końcowa pozycja w rankingu została obliczona jako średnia trzech składowych.**

Prezentowany ranking ma trzy składowe:

- Pierwszą z nich jest **zróżnicowanie wyników uczniów na egzaminie ósmoklasisty**. Im niższe nierówności, tym wyższa pozycja w rankingu.
- Drugą składową są **wyniki naj słabszych uczniów w gminie na tym samym egzaminie**. Im wyższe są wyniki naj słabszych, tym wyższa pozycja w rankingu.
- Ostatnia składowa to **procent dzieci w wieku 3-5 lat objętych edukacją przedszkolną**. Im większy, tym wyższa pozycja w rankingu.

Szacując każdą składową rankingu kontrolowano w modelu:

- dochody własne gmin w przeliczeniu na mieszkańca (dane GUS) oraz
- wskaźnik udziału bezrobotnych (Udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców w wielku produkcyjnym – dane GUS o bezrobociu rejestrowanym).

Metody i źródła danych rankingu

- **Przed obliczeniem pozycji jednostek samorządu terytorialnego w rankingu każdą składową skorygowano tak, aby uwzględnić różnice związane z obiektywnymi warunkami w jakich funkcjonują szkoły.**
- Wykorzystano do tego informacje dotyczące charakterystyk jednostek samorządu terytorialnego: stopę bezrobocia oraz dochody własne gmin w przeliczeniu na mieszkańca. Ranking obliczono na resztach z regresji korygującej każdą składową rankingu o obiektywne różnice między jednostkami samorządowym pod względem tych dwóch charakterystyk (logarytmu dochodów własnych na mieszkańca oraz stopy bezrobocia).
- Reszty z regresji wystandaryzowano tak, aby różnice w każdej ze składowych podobnie wpływały na pozycję w rankingu.

Metody i źródła danych rankingu

- **W analizach wykorzystano dane dostępne z ostatnich dwóch lat. Wyniki egzaminacyjne obejmują więc lata 2020 i 2021, a dane GUS obejmują wskaźniki dla lat 2019 i 2020.**
- Oparcie się o dane z dwóch lat zmniejsza wpływ niewielkich rokrocznych fluktuacji na ocenę danego samorządu, co ma szczególne znaczenie dla mniejszych jednostek. Dzięki korekcie o dane GUS dotyczące dochodów własnych i bezrobocia jednostki, które mają trudniejszą sytuację ekonomiczno-społeczną mogą być porównywane z samorządami w obiektywnie lepszej sytuacji.
- Dodatkowo, ze względu na specyfikę funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, ranking podzielono na 5 kategorii

Kategorie rankingu

W ten sposób gminy, które mają trudniejszą sytuację ekonomiczno-społeczną mogą porównywane z gminami w obiektywnie lepszej sytuacji. W analizie wykorzystano dane za ostatnie 4 lata (najnowsze dostępne dane). Końcowa pozycja w rankingu została obliczona jako średnia trzech składowych. Dodatkowo, ze względu na specyfikę funkcjonowania gmin, ranking podzielono na 5 kategorii:

1. **Miasta wojewódzkie,**
2. **Miasta na prawach powiatu,**
3. **Miasta powiatowe, czyli gminy z siedzibą powiatu,**
4. **Małe miasta**
5. **Gminy wiejskie**

+ NOWA KATEGORIA: NAJWIĘKSZY POSTĘP!

Podkowa Leśna w Rankingu

Wyniki

Pierwsze miejsce w rankingu zajmuje Podkowa Leśna. Nie jest to zaskoczenie, bowiem ta gmina „miasto-ogród” z okolic Warszawy pierwszą pozycję zajęła już w 2017 roku. Szkoły z tej gminy od lat zajmują też czołowe miejsca pod względem wyników egzaminów zewnętrznych. W Podkowie Leśnej, inaczej niż w wielu innych gminach z dobrymi wynikami uczniów, różnice na egzaminach należą do najniższych w Polsce. W latach 2017-2019 uczniowie z Podkowy Leśnej osiągnęli też nie tylko świetne wyniki w szkole podstawowej, ale podnosili poprzeczkę jeszcze wyżej robiąc znaczny postęp w gimnazjum. Łącznie, to Podkowa Leśna jest gminą, która potrafi najlepiej zadbać o dobry start uczniów, ale także o ich wyrównane wyniki i postępy w edukacji.

Małe miasta

miejsce w rankingu	teryt	nazwa
1	140.502	Podkowa Leśna
2	41.801	Kowal
3	241.607	Pilica

Ranking 2022 - małe miasta (liczba gmin w kategorii: 588)

pozycja ▲	kod GUS ▲	gmina ▲	dostęp do przedszkoli ▲	nierówności w wynikach uczniów ▲	wyniki najstarszych uczniów ▲
1	140502	Podkowa Leśna	6	9	1
2	40103	Nieszawa	15	1	156
3	280102	Górowo Iławeckie	2	38	256
4	181603	Boguchwała	90	79	2
5	261005	Suchedniów	72	21	24
6	121102	Szczawnica	122	39	7
7	41801	Kowal	212	50	3
8	22308	Siechnice	39	155	5
9	102002	Ozorków	13	95	59

STAN EDUKACJI PO PANDEMII: WEZANIE DO DZIAŁANIA!

Wyniki badania TICKS 2021

Tomasz Gajderowicz
Maciej Jakubowski